

Minister
Spraw Zagranicznych

SM 2114/20/11/142835

Warszawa, 19 sierpnia 2011

Pan Bogdan BORUSEWICZ
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Piotra Juliusza Andrzejewskiego złożone podczas 82 posiedzenia Senatu dotyczące upamiętnienia 70 rocznicy ewakuacji Polaków z ZSRR do Iranu (pismo nr BPS/DSK – 041-3933/11 z dnia 9 sierpnia 2011 r.) uprzejmie informuję, że w okresie pomiędzy 1942 a 1944 rokiem przez terytorium Iranu przewinęło się łącznie 115 tys. żołnierzy armii gen. Andersa wraz 35 tys. cywilów. Po 1943 r. w Iranie pozostało ok. 9 tys. Polaków, których znaczny procent stanowiły dzieci wysłane następnie do Australii, Nowej Zelandii, RPA i Egiptu. Świadectwem pobytu Polaków na terytorium Iranu są nekropolia i kwatery cmentarne w Teheranie, Isfahanie, Bandar-e Anzali, Maszchadzie i Ahwazie.

Uwzględniając wagę armii gen. Andersa w historii II Wojny Światowej dla Polski i świata, jak również przypadającą na rok 2012 okrągłą rocznicę wspomnianych wydarzeń, w planach Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Teheranie w zakresie obchodów 70 rocznicy ewakuacji Polaków z ZSRR do Iranu znalazły się:

1. Wizyta oficjalnej delegacji przedstawicieli Sejmu i Senatu RP, MSZ, MON, ROPWiM, Urzędu ds. KiOR, kombatantów, przedstawicieli rodzin i byłych uchodźców oraz dziennikarzy. W programie m.in. uroczystości na cmentarzach w Teheranie i Bandar-e Anzali nad Morzem Kaspijskim, dokąd przybywały transporty z Krasnowodzka (obecnie Turkmenbaszy w Turkmenistanie).
2. Organizacja polsko-irańskich konferencji i seminariów naukowych nt. obecności Polaków w Iranie, w szczególności podczas II wojny światowej oraz stosunków polsko-irańskich;
3. Organizacja i prezentacja wystaw zdjęć i dokumentów:
  - a. nt. Polaków w Iranie w 1942 r.;
  - b. pt. „Dzieci Isfahanu”;
  - c. nt. losów niedźwiedzia „żołnierza” Wojtka (dla dzieci).

4. Wsparcie następujących inicjatyw:
  - a. „II Światowego Zjazdu Wilniuków” dot. ustanowienia tzw. Szlaku Armii Andersa na terenie Iranu;
  - b. polsko-irańskiej koprodukcji filmowej ,pt. „Małgorzata 1945” w reżyserii wybitnego irańskiego reżysera Khosrow Sinai nt. Polaków w Iranie podczas II Wojny Światowej.
5. Prezentacja dorobku filmowego nt. Polaków w Iranie (m.in. „Lost Requiem” w reż. Khosrow Sinai oraz filmy dokumentalne Anny Walczak, w tym ,pt. „Kres podróży”).

Przedstawiony program ma charakter ramowy, zostanie on w IV kwartale br. uszczegółowiony i uzupełniony.

Jakkolwiek główne obchody odbędą się w Iranie, przewiduje się włączenie do niektórych projektów placówek w Kazachstanie, Uzbekistanie i Turkmenistanie.

Z uwagi na specyfikę lokalną (warunki klimatyczne oraz względy kalendarza muzułmańskiego - zakończenie Ramadanu - ok. 18 sierpnia 2012) główne uroczystości planowane są na wrzesień 2012 r.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski